



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudkyň Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Hany Ptáčkové v právní věci žalobce: **T.L., a.s.**, se sídlem ■■■, zastoupena Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2016, č. j. OÚPSŘ 296/2016-330,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 10. 11. 2016, č. j. OÚPSŘ 296/2016-330, se z r u š u j e pro nezákonnost a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, k rukám Mgr. Martina Peckla, advokáta se sídlem Italská 27, Praha 2, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byly podle § 117 odst. 5 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), jako nedůvodné zamítnuty jeho námitky proti oznámenému stavebnímu záměru s certifikátem autorizovaného inspektora Ing. Arch. J.P. pro stavbu „Změna dokončené stavby bytového domu, instalace plynových kotlů - alternativní zdroj tepla pro možnou změnu způsobu vytápění L.– K. č. p. ■■■, ■■■“.

V žalobě žalobce za prvé namítal porušení ustanovení § 117 stavebního zákona, neboť nebylo ve věci vedeno stavební řízení ve smyslu § 108 a násl. stavebního zákona a § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy energetických odvětví a o změně některých zákonů (energetický zákon), který žalobce

považoval
za speciální vůči § 117 stavebního zákona.

V druhé žalobní námitce žalobce namítl porušení stavebního zákona s ohledem na absenci jeho souhlasu jako účastníka řízení, který měl být opatřen podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona ke stavebnímu záměru a vydanému certifikátu autorizovaného inspektora. Žalobce konstatoval, že je provozovatelem SZTE (soustava zásobování tepelnou energií) v bytovém domě, kterého se stavební záměr týká a je na tuto soustavu napojen. Žalobce jakožto vlastník předmětné soustavy zásobování tepelnou energií a oprávněný z věcného břemene ve smyslu ustanovení § 77 odst. 6 a § 76 odst. 5 písm. b), d) a g) energetického zákona je účastníkem stavebního řízení podle § 109 písm. d) stavebního zákona, neboť jeho práva mohou být prováděním stavby přímo dotčena. Na věci nic nemění, že právo odpovídající věcnému břemeni nebylo zaneseno do katastru nemovitostí. Do přípojky umístěné v předmětném bytovém domě musí být v případě změny způsobu vytápění daného objektu zasaženo, a to přinejmenším odpojením od potrubí v bytovém domě, včetně uzavření ventilů a zaslepení přípojky. Dle žalobce stavební záměr takovou změnu způsobu vytápění představuje, neboť v jeho důsledku velmi pravděpodobně dojde k odpojení od SZTE. Podle žalobce odpojením vytápěného objektu od SZTE vzniká v systému řada problémů rázu technického, a tím dojde ke snížení provozuschopnosti z důvodů změny hydraulických parametrů, tedy dojde ke zvýšení měrných teplotních a tlakových ztrát a tyto následky se dotýkají žalobce jako provozovatele SZTE, ale i jako vlastníka SZTE jako celku. Technické dopady odpojení na SZTE jsou potvrzeny i stanoviskem odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj České republiky ze dne ze dne 4. 3. 2009, na které žalobce odkázal, jakož i posudkem vypracovaným pro objekty v lokalitě L.- F., který žalobce předložil již v řízení o námitkách a ke kterému se žalovaný vyjádřil jen obecně. Žalobce zdůraznil, že účastenství osoby ve stavebním řízení je založeno na možnosti přímého dotčení práv prováděním stavby. Soudu předestřel, že stavební úřad a žalovaný s ním jako s účastníkem jednali v jiných stavebních řízeních, jejichž předmětem byla změna způsobu vytápění bytových domů, tato rozhodnutí byla přezkoumávána i zdejším soudem. V této souvislosti žalobce odkázal např. na rozsudek ze dne 26. 1. 2011, sp. zn. 59 A 68/2010. Žalobce poukázal na to, že jeho účastenství v řízení o změně způsobu vytápění několikrát ve své judikatuře potvrdil Nejvyšší správní soud. Ten ve svém rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 163/2014 - 70, rovněž uvedl, že změna dikce § 109 stavebního zákona s účinností po 31. 12. 2012 nemá na věc vliv. Žalobce konstatuje, že žalovaný svá tvrzení o tom, že by ve stavebním řízení, pokud by bylo vedeno, neměl postavení účastníka řízení, odůvodnil nedostatečně. V napadeném rozhodnutí pouze odkázal na závěry autorizovaného inspektora, které jsou obsaženy v certifikátu, který vyhotovil.

Za třetí žalobce namítal rozpor s právním názorem Nejvyššího správního soudu. Klíčovým je dle žalobce rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2015, č. j. 8 As 172/2014 - 38, podle kterého, pokud má stavební záměr zasáhnout do rozvodů, na které je stále napojena SZTE, je dána možnost přímého dotčení práv žalobce k SZTE.

Podle žalobce neobstojí tvrzení žalovaného o tom, že jde o jinou situaci, neboť se jedná o alternativní zdroj tepla, jehož součástí není žádné napojení kotlů na domovní rozvody teplé vody. Podle žalobce měl autorizovaný inspektor posoudit projektovou dokumentaci podle § 111 odst. 1 a 2 stavebního zákona, tj. včetně účinků budoucího užívání

stavby, a žalobcovo účastenství, resp. jeho možná dotčenost stavebním záměrem měla být posouzena z hlediska stavebního záměru v provozuschopném stavu. To potvrdil také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2016, č. j. 7 As 73/2016 – 27, z něhož žalobce obšírně citoval. Podle závěrů uvedeného rozsudku bylo na místě do úvah o účastenství žalobce zahrnout budoucí napojení kotlů na vnitřní rozvody. Z certifikátu autorizovaného inspektora v daném případě vyplývá, že pravděpodobnou možností budoucího provozování stavby je odpojení vnitřních rozvodů od SZTE a jejich napojení na stavební záměr.

Nakonec se žalobce vyjadřoval k příčinné souvislosti mezi stavebním záměrem a odpojením od SZTE. Nesouhlasil se závěrem žalovaného, který v realizaci stavebního záměru a odpojení od SZTE neshledal příčinnou souvislost. Žalobce uvedl, že příčinou následků, které nastanou při odpojení předmětného domu od SZTE, je výstavba lokálního plynového kotle. Bez ní by stavebník odběr tepelné energie SZTE nesnížil, ani daný objekt neodpojí.

Podle žalobce je stavební záměr v rozporu s právními předpisy, jak žalobce rozvedl v námitkách, na které odkázal.

Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a žalobci proti žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odmítl tvrzení žalobce, že nebylo možné předmětnou věc posoudit postupem podle § 117 stavebního zákona, neboť se o dané stavbě mělo vést stavební řízení podle § 108 a násl. stavebního zákona. Dle žalovaného skutečnost, že ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona obsahuje pojem „stavební řízení“ a rovněž je tento pojem uveden v § 117 stavebního zákona u osob, od kterých lze získat souhlas, neznámá, že ve všech případech se musí vést stavební řízení a vydat stavební povolení. Žalovaný argumentuje s § 117 odst. 2 stavebního zákona, ve kterém jsou uvedeny podmínky oprávnění provést stavbu jinak vyžadující stavební povolení na základě oznámení stavebního záměru stavebnímu úřadu autorizovaným inspektorem. Dle žalovaného lze jednoznačně dospět k závěru, že posouzení stavebního záměru autorizovaným inspektorem je alternativou ke standardnímu stavebnímu řízení a lze ji využít i u těch staveb, u kterých je ze zákona vyžadováno stavební povolení a to i s ohledem na ustanovení § 4 stavebního zákona.

Žalovaný konstatoval, že se v posuzovaném případě jedná o stavební úpravy uvnitř předmětného objektu, které budou podle ověřené projektové dokumentace autorizovaným inspektorem prováděny na jiném místě předmětné budovy, bez propojení se stávajícím rozvodem tepla, na který je napojeno zařízení žalobce, a to v prostoru označeném jako „strojovna“ v 1. PP, přičemž zařízení žalobce bude po dobu výstavby plně funkční a nebude tak podle žalovaného prováděním stavby dotčeno žalobcovo právo odpovídající věcnému břemeni. K námitce absence souhlasu žalobce se stavebním záměrem žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí, kde se touto problematikou podrobně zabýval.

Ve svém vyjádření se dále žalovaný zabývá mírou dotčenosti vlastnictví žalobce,

potažmo věcného břemene, která je zjevně nulová. Žalovaný výslovně uvádí, že na rozdíl od předchozích případů budování nových zdrojů tepla se tento posuzovaný případ liší v tom, že součástí tohoto stavebního záměru je pouhé vybudování alternativního zdroje tepla, aniž by došlo k napojení na stávající vnitřní rozvody topného systému v předmětném objektu. Předmětná stavba se na vnitřní rozvody tepla nenapojuje, což vyplývá z oznámení stavebního záměru a z oznámení je zcela zřejmé, že nedojde k odpojení stávajícího zdroje tepla SZTE od domovních rozvodů. Na základě těchto skutečností nemůže být žalobce přímo dotčen na svých právech k SZTE a nemůže mu tak vzniknout právo být informován o tom, kde bude probíhat provedení alternativního zdroje tepla. Navržené stavební řešení nemůže ovlivnit ani ohrozit fungování celé SZTE. Žalovaný zdůraznil, že v posuzovaném případě nelze závěry Nejvyššího správního soudu aplikovat, neboť v oznámení posuzovaného stavebního záměru se neřeší jeho možné budoucí napojení a pokud by v budoucnu mělo dojít k užívání alternativního zdroje, bude se tak dít mimo rámec stavebního zákona. Žalovaný v závěru vyjádření konstatoval, že žalobce neprokázal možnou dotčenost na svých vlastnických právech. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

III. Replika žalobce

Žalobce v replice kontroloval tím, že žalovaný ve svém vyjádření nevyvrátil žalobcovi argumenty. Žalobce konstatoval, že, nezahrnutí způsobu propojení zdroje tepla označeného jako alternativní na vnitřní rozvody domu do projektové dokumentace je jejím nedostatkem, neboť bez posouzení napojení nelze posoudit budoucí účinky stavebního záměru a tak ani potenciální dotčení subjektů způsobené prováděním stavby. Napojení stavebního záměru na vnitřní rozvody bytového domu lze považovat za pojmový znak stavebního záměru a dle žalobce není možné jakékoliv budoucí provozování stavebního záměru bez napojení na vnitřní rozvody bytového domu

Žalobce zopakoval důvody, pro které měl být účastníkem řízení podle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona. Konstatoval, že vlivem odpojení předmětného objektu od SZTE dochází k řadě problémů technického rázu, jako je snížení provozuschopnosti či zvýšení měrných teplotních nebo tlakových ztrát. Uvedené technické problémy se dotýkají zejména vlastnického práva žalobce k SZTE jako celku a vyvolají tak nutnost přestavby SZTE či minimálně příslušné větve. Účelem vybudování alternativního zdroje tepla je zajistit jeho prostřednictvím dodávky tepla do domu a nahradit SZTE, s tím je nevyhnutelně spojeno napojení alternativního zdroje na vnitřní rozvody a odpojení SZTE. Žalovaný toto nevzal v úvahu, čímž dochází k obcházení práv žalobce. Žalobce zopakoval, že účastenství žalobce musí být posouzeno z hlediska stavby v jejím provozuschopném stavu, i když se stavební rozhodl záměr rozdělit do několika fází.

IV. Zjištění ze správního spisu

Ze správního spisu předloženého žalovaným zjistil soud tyto rozhodné skutečnosti:

Podle správního spisu mělo dojít stavbě „Změna dokončené stavby bytového domu, instalace plynových kotlů - alternativní zdroj tepla pro možnou změnu způsobu vytápění L.–K.č. p. ■■■■■, “..

Stavebník předložil k posouzení projektovou dokumentaci stavby autorizovanému inspektorovi Ing. Arch. J.P., který podle § 117 odst. 3 stavebního zákona vystavil certifikát č. j. JP_22072016 ze dne 10. 7. 2016, ve kterém konstatoval, že stavba je navržena v souladu s požadavky uvedenými v ustanovení § 111 odst. 1 a 2 stavebního zákona. Jedná se o trvalou stavbu – stavební úpravy bytového domu. Předmětem posuzované projektové dokumentace je dle certifikátu změna stavby spočívající ve vybudování nového alternativního zdroje tepla pro možnou budoucí změnu způsobu vytápění a ohřev teplé užitkové vody. Jedná se o 2 plynové kondenzační kotle s výkonem 49 kW a nezbytné technologické zařízení. Současným zdrojem tepla je SCZT, který je v domě vyveden v místnosti „předávací stanice“ v 1. PP, který končí v odběrném místě za uzavíracími armaturami na primárním přívodu topné vody, TUV. V průběhu navrhované stavby nebude zařízení SCZT nijak dotčeno a zůstane plně funkční. Navržený zdroj tepla je umístěn v 1. PP bytového objektu v samostatné místnosti v sekci č. p. 446 v samostatné místnosti „strojovna“. Nový zdroj tepla je podle certifikátu navržen tak, že technologické zařízení bude ukončeno uzavíratelnými ventily před místem možného budoucího propojení nového zdroje tepla se stávajícími domovními potrubními rozvody vytápění a TUV, které jsou připojeny na SCZT. V certifikátu autorizovaný inspektor zdůrazňuje, že součástí navrhovaných stavebních úprav není odpojení stávajícího zdroje tepla SZTE od domovních rozvodů. V certifikátu dále autorizovaný inspektor posoudil projektovou dokumentaci z hlediska souladu s právními předpisy, dále z hlediska úplnosti a přehlednosti. Autorizovaný inspektor uvedl, že projektová dokumentace neuvádí, v jakém provozu bude fungovat budoucí stavba z hlediska ustanovení energetického zákona. Pravděpodobnou možností je provozovat nový zdroj tepla samostatně, tedy zdroj by nebyl propojen s rozvodným zařízením SCZT. Tato situace může nastat, až po budoucím odpojení SCZT poskytovatelem tepla na základě ukončení smluvního vztahu o dodávce tepla nebo z jiného důvodu, který povede k odpojení SCZT podle § 77 odst. 6 energetického zákona. Nad rámec posuzované dokumentace se autorizovaný inspektor zabýval veřejnoprávními dopady možného budoucího propojení nového alternativního zdroje se stávajícími domovními rozvody, na něž by již nebylo připojeno zařízení SCZT a možností uvedení nového zdroje tepla do provozu. Dle autorizovaného inspektora propojení s domovními rozvody, které jsou ve vlastnictví stavebníka, je zcela možné bez dalších veřejnoprávních kroků v souladu s § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona a uvedení nového zdroje tepla do provozu by bylo v souladu s § 77 odst. 6 energetického zákona. Prováděním předmětné stavby nebude dotčeno technologické zařízení SCZT umístěné v 1. PP bytového objektu v prostoru pro zařízení SCZT.

Dne 29. 7. 2016 autorizovaný inspektor doručil stavebnímu úřadu oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora. V oznámení autorizovaný inspektor specifikoval stavební záměr v souladu s údaji uvedenými v certifikátu. Stavební úřad dne 12. 8. 2016 vyvěsil na úřední desce oznámení stavebního záměru „Změna dokončené stavby bytového domu, instalace plynových kotlů - alternativní zdroj tepla pro možnou změnu způsobu vytápění L.– K. č. p. ■■■■, V. ■■■■“.

Žalobce podal proti stavebnímu záměru námitky podle § 117 odst. 4 stavebního zákona dne 15. 9. 2016. Žalobce namítal, že nebyl opatřen jeho souhlas podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, i když stavebník není rozhodnut, jakou technickou variantu při realizaci stavby zvolí a dále, že předmětný záměr je v rozporu s právními předpisy. Žalobce v námitkách uváděl důvody nesouhlasu s navrhovanou stavbou a v závěru

poukázal na neúplnost projektové dokumentace.

Rozhodnutím ze dne 10. 11. 2016, č. j. OÚPSŘ 296/2016-330, žalovaný námitky žalobce podle § 117 odst. 5 písm. b) stavebního zákona zamítl jako nedůvodné. V odůvodnění daného rozhodnutí žalovaný shrnul námitky žalobce proti oznámení stavebního záměru. Žalovaný přezkoumal námitky v rozsahu § 117 odst. 4 stavebního zákona a dospěl k závěru, že námitky žalobce byly sice podány včas, ale byly podány osobou, která k jejich podání zjevně nebyla oprávněna. Z tohoto důvodu námitky žalovaný zamítl. Dále se v odůvodnění žalovaný rozsáhle zabývá oprávněností osob podat námitky proti oznámení stavebního záměru a rozsahem přezkumu těchto námitek žalovaným. V případě námitek vznesených osobou, od které autorizovaný inspektor nevyžadoval dokladování souhlasu se stavbou, posuzuje žalovaný pouze tu skutečnost, zda souhlas této osoby měl či neměl být dokladován k oznámení stavebního záměru a přiloženého certifikátu autorizovaného inspektora. Žalovaný nemůže zkoumat věcnou správnost řešení stavby či nahrazovat posouzení věci autorizovaným inspektorem. Žalovaný se dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně zabýval aplikací ustanovení § 109 stavebního zákona, kdy je k účastenství vyžadováno splnění dvou podmínek, a to splnění podmínky vlastnictví či jiného práva majetkové povahy ke stavbě či pozemku a druhou podmínkou je podmínka přímého dotčení práv k nemovitostem prováděním stavby. Žalovaný v dané věci ohledně přímého dotčení práv žalobce konstatoval, že pouhá přítomnost vlastnictví k zařízení SCZT v předmětném domě bez zjištění alespoň nějaké objektivní relevantní míry přímé dotčenosti vlastnictví žalobce prováděním předmětné stavby nezakládá právo, aby bylo pohlíženo na žalobce jako na účastníka řízení podle § 109 stavebního zákona. Žalovaný vycházel z certifikátu, kde se přímou dotčeností žalobce detailně zabýval i autorizovaný inspektor. Předmětná stavba bude probíhat uvnitř objektu, po dobu stavby bude zařízení SCZT plně funkční a přístupné jeho provozovateli. Podle posuzované projektové dokumentace prováděním navrhované stavby nebude nijak dotčeno technologické zařízení SCZT umístěné v místnosti „předávací stanice“ v 1. PP. Vzhledem k tomu, že obě zařízení jsou umístěna v jiných částech domu, žalovaný dospěl k závěru, vycházejí z oznámení stavebního záměru, že žalobce by zjevně nebyl účastníkem stavebního řízení, pokud by bylo vedeno. Dále se v odůvodnění rozhodnutí zabýval žalovaný otázkou, zda bude předmětný stavební záměr propojen se stávajícími rozvody tepla. Žalovaný z podkladů zjistil, že předmětný stavební záměr bude umístěn v 1. PP objektu V. ■ a nebude propojen se stávajícími domovními rozvody tepla. Navrhovaný zdroj tepla bude podle projektové dokumentace umístěn v jiné místnosti než zdroj SCZT a jde pouze o jeho umístění. Z této skutečnosti vyplývá, že předmětnou stavbou nedojde k zásahu do zařízení žalobce, nevyvolá potřebu jeho přemístění či odstranění, neboť zařízení jsou umístěny v jiných částech objektu. Plynové kotle nebudou napojeny na domovní rozvody teplé vody. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pokud je součástí řešení stavby dle doložení dokumentace i napojení nově instalovaných kotlů na stávající rozvody teplé vody, na které je současně napojeno i zařízení žalobce, musí být doložen i souhlas žalobce ke stavebnímu záměru. Podle žalovaného o takový případ u žalobce nejde, neboť si stavebník rozhodl zřídit alternativní zdroj tepla, kdy nejprve získá veřejnoprávní oprávnění podle stavebního zákona pro vlastní instalaci plynových kotlů. Možné další stavební kroky není možné předjímat, proto také nemohou být předmětem přezkumu žalovaným. V závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval postavením žalobce z hlediska ustanovení § 109 písm. a), b), c), d), e) f) a g) stavebního zákona.

V. Posouzení věci soudem

Podanou žalobu soud projednal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Napadené rozhodnutí a řízení mu předcházející soud přezkoumal v mezích žalobních bodů, vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Na úvod soud připomíná, že žalobami žalobce týkajícími se problematiky účastenství ve stavebním řízení ohledně změny stavby – změna způsobu vytápění objektu odpojením od žalobcovy SZTE a zřízení nového zdroje vytápění – plynové kotelny, se zabýval opakovaně. Nejednalo se přitom pouze o přezkum rozhodnutí žalovaného o zamítnutí námitek podle § 117 odst. 5 písm. f) stavebního zákona, ale také o přezkum vydaných stavebních povolení či o přezkum procesních rozhodnutí stavebního úřadu nebo žalovaného ohledně účastenství žalobce v probíhajících stavebních řízeních. Zbývá dodat, že v minulosti bylo řešeno také účastenství žalobce v řízení o dodatečném povolení stavby plynové kotelny. (srov. závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 3. 4. 2014, č. j. 9 As 120/2013-19, rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz).

Také podstatou nynějšího sporu je zodpovězení otázky, zda by žalobce měl jinak postavení účastníka stavebního řízení ve smyslu § 109 stavebního zákona a měl být proto vyžádán jeho souhlas se stavebním záměrem podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, a zda jím podané námitky proti oznámenému stavebnímu záměru byly důvodné či nikoli ve smyslu § 117 odst. 4 stavebního zákona. Soud zdůrazňuje, že pouze tato otázka byla předmětem napadeného rozhodnutí žalovaného. V souzené věci oznámený stavební záměr spočívá v instalaci plynových kotlů jako alternativního zdroje tepla, který nebude fyzicky propojen se stávajícími domovními topnými rozvody napojenými na SCZT. I případy vybudování alternativního zdroje tepla pro možnou budoucí změnu způsobu vytápění již zdejší soud řešil (např. rozsudek ze dne 13. 12. 2016, č. j. 59 A 15/2016-45) a neshledal důvod se od svých dřívějších závěrů odchýlit.

Podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, ve znění zákona č. 39/2015 Sb., účinného od 1. 4. 2015, chce-li stavebník provést stavbu na základě oznámení stavebního záměru stavebnímu úřadu autorizovaným inspektorem, který posoudil projektovou dokumentaci stavby a k oznámení připojil certifikát, musí mj. předložit souhlasy osob, které by byly jinak účastníky stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona, s oznamovaným stavebním záměrem, přičemž dle § 117 odst. 3 stavebního zákona platí, že souhlas těchto osob musí být vyznačen v rozhodující výkresové části projektové dokumentace stavby.

Z § 117 odst. 4 stavebního zákona vyplývá, že osoby, které by jinak byly účastníky stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona a jejichž souhlas nebyl vyžádán, mohou podat ve lhůtě 30 dnů od vyvěšení oznámení stavebního záměru na úřední desce stavebního úřadu proti oznámenému stavebnímu záměru námitky, a to pouze z důvodu, že jejich souhlas nebyl opatřen; k jiným námitkám se nepřihlíží.

O podaných námitkách rozhoduje podle § 117 odst. 5 stavebního zákona správní orgán, který by byl jinak příslušný k odvolání proti stavebnímu povolení. Přezkoumá

oznámení stavebního záměru z hlediska souladu s právními předpisy a rozhodne buď o tom, že oznámení nemá právní účinky, jestliže oznámený stavební záměr je v rozporu s právními předpisy, nebo podané námitky zamítne pro nepřípustnost nebo pro nedůvodnost.

Účastenství ve stavebním řízení definuje § 109 stavebního zákona, ve znění zákona č. 350/2012 Sb., účinného od 1. 1. 2013 tak, že *účastníkem stavebního řízení je pouze*

a) stavebník,

b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem,

c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno,

d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena,

e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno,

f) ten, kdo má k sousednímu pozemku právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno,

g) osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo rozhodnuto v územním rozhodnutí.

Žalobce konkrétně tvrdil důvody svého účastenství dle písm. b), d) a e) uvedeného ustanovení. K tomu soud uvádí, že již v minulosti odůvodnil, že žalobce nemůže být účastníkem ve smyslu § 109 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, neboť jeho SCZT, která je nepochybně stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona, se popisovaná změna stavby netýká. V úvahu tedy přichází jeho účastenství z titulu vlastnictví SCZT, jejíž část se nachází na pozemku, na kterém má být změna stavby prováděna; kromě toho žalobci svědčí na základě § 76 odst. 5 a § 77 odst. 6 energetického zákona práva odpovídající věcnému břemenu k předmětnému domu, tedy stavbě, které se změna týká. Klíčovou tak zůstává otázka přímé dotčenosti žalobcových práv.

Pokud zdejší soud přezkoumával rozhodnutí žalovaného o zamítnutí námitek žalobce jako vlastníka a provozovatele SZTE proti oznámeným stavebním záměrům spočívajícím ve změně způsobu vytápění bytových domů – změna způsobu vytápění objektu jeho odpojením od žalobcovy SZTE a zřízení nového zdroje vytápění – plynové kotelny, vycházel konstantně ze závěrů Nejvyššího správního soudu uvedených v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014-34, které Nejvyšší správní soud zopakoval i ve svých dalších rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 5. 11. 2014, č. j. 1 As 130/2014-29 nebo ze dne 2. 2. 2015, č. j. 8 As 172/2014-35, ze dne 22. 4. 2015, č. j. 2 As 170/2014-54, či např. ze dne 30. 7. 2015, č. j. 9 As 249/2014-56.

Nejvyšší správní soud ve výše uvedených rozsudcích dospěl k závěru, že pokud má předmětná stavba zasáhnout do stávajících rozvodů v domě, na které je současně napojeno SZTE, které může být napojením jiného zdroje tepla ovlivněno, případně při chybném postupu dokonce i poškozeno, je zde potenciální přímé dotčení provozovatele SZTE na jeho právech. Nejvyšší správní soud konstatoval, že v řízení o námitkách podle § 117 odst. 4 stavebního zákona správní orgán musí posuzovat potenciální přímé dotčení práv. Nejvyšší správní soud spatřuje toto dotčení v tom, že stavební záměr má zasáhnout do rozvodů, na které je napojena SZTE. Ve výše uvedených rozsudcích bylo vysloveno, že zásadním z hlediska účastenství a vyžádání souhlasu osob podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona je skutečnost, zda předmětná stavba bude napojena na SZTE či nikoliv. A to jako skutečnost odlišující případy účastenství žalobce od případů, kdy byla žalobcová SZTE již od domovních rozvodů odpojena a dodávka tepelné energie do bytového domu prostřednictvím žalobcovy SZTE byla již ukončena (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2017, č. j. 9 As 101/20132-27, a ze dne 3. 4. 2014, č. j. 9 As 120/2013-19).

Jak soud předeslal, právě projednávaná věc se od dříve řešených případů změny způsobu vytápění vybudováním nového zdroje vytápění odlišuje tím, že změna stavby spočívá v instalaci plynových kotlů navržených jako alternativní zdroj tepla, který nebude fyzicky propojen se stávajícími domovními topnými rozvody napojenými na SCZT.

V oznámení stavebního záměru autorizovaný inspektor konstatuje, že navrhovaným zdrojem tepla pro možnou budoucí změnu způsobu vytápění a ohřev teplé užitkové vody jsou 2 plynové kondenzační kotle s výkonem 49 kW a nezbytné technologické zařízení, které budou umístěny v 1. PP bytového objektu v samostatné místnosti Vojtěšská č. p. 446 v samostatné místnosti „strojovna“, zatímco současný zdroj tepla SCZT je vyveden v místnosti „předávací stanice“ v 1. PP, který končí v odběrném místě za uzavíracími armaturami na primárním přívodu topné vody, TUV. V průběhu navrhované stavby nebude zařízení SCZT nijak dotčeno a zůstane plně funkční. V certifikátu autorizovaný inspektor zdůraznil, že součástí navrhovaných stavebních úprav není odpojení stávajícího zdroje tepla SZTE od domovních rozvodů. Dále uvedl, že projektová dokumentace neuvádí, v jakém provozu bude fungovat budoucí stavba z hlediska ustanovení energetického zákona, ale pravděpodobnou možností je provozovat nový zdroj tepla samostatně, tedy zdroj by nebyl propojen s rozvodným zařízením SCZT s tím, že tato situace může nastat až po budoucím odpojení SCZT poskytovatelem tepla na základě ukončení smluvního vztahu o dodávce tepla nebo z jiného důvodu, který povede k odpojení SCZT podle § 77 odst. 6 energetického zákona. Nad rámec posuzované dokumentace se autorizovaný inspektor zabýval možným budoucím propojením nového alternativního zdroje se stávajícími domovními rozvody, na něž by již nebylo připojeno zařízení SCZT a možností uvedení nového zdroje tepla do provozu. Dle autorizovaného inspektora propojení s domovními rozvody, které jsou ve vlastnictví stavebníka, je zcela možné bez dalších veřejnoprávních kroků v souladu s § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona a uvedení nového zdroje tepla do provozu by bylo v souladu s § 77 odst. 6 energetického zákona.

Zmíněný certifikát se striktně nevyjadřuje ke způsobu odpojení žalobcovy SZTE v případě možné budoucí změny způsobu vytápění, za jejímž účelem je umístění alternativního zdroje vytápění navrhováno. Ačkoli autorizovaný inspektor zdůraznil,

že součástí navrhovaných stavebních úprav není odpojení stávajícího zdroje tepla (žalobcovy SCZT) od domovních rozvodů, s následnou možností odpojení se v certifikátu zabývá a pro tento případ konstatuje, že dle jeho názoru může být provedeno podle § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona bez veřejnoprávních kroků. Dále konstatuje, že uvedení nového zdroje tepla do provozu by bylo v souladu s energetickým zákonem, neboť k němu byl udělen souhlas orgánů životního prostředí a je v souladu s energetickou koncepcí. Certifikát již dříve zmiňuje, že ke stavebnímu záměru bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko Magistrátu města Liberec, oddělení odpadů a ovzduší ze dne 24. 6. 2016 s umístěním, povolením a provozováním stacionárních zdrojů znečišťování. Současně bylo uvedeno, že bylo vydáno souhlasné stanovisko RWE na odběrné plynové zařízení. Je tedy zřejmé, že tzv. „alternativní zdroj tepla“ nebude vybudován pouze za účelem, aby sloužil jako zdroj záložní a byl bez jakéhokoliv dalšího užití. Již z oznámení stavebního záměru vyplývá, že účelem stavby je změna dokončené stavby bytového domu – alternativní vytápěcí zařízení na zemní plyn 2 x 45 kW. Tímto není jistě myšleno jen umístění stávajícího zdroje tepla vedle nového zdroje, který bude sloužit pouze jako záloha. Je zřejmé, že půjde též o nahrazení stávajícího zdroje tepla plynovými kotli jako novým zdrojem. Přestože autorizovaný inspektor v oznámení tvrdí, že zařízení nebude fyzicky propojeno se stávajícími domovními topnými rozvody napojenými na SCZT a že předmětem posouzení stavebního záměru nebude odpojení žalobcovy SZTE, současně se zabývá způsobem, jakým bude nový zdroj vytápění napojen na rozvody vody a rozvody elektro.

Přesně takovým případem, kdy má být plynová kotelna vybudována jako zdroj alternativní (vybudování alternativního zdroje vytápění a ohřevu TUV za účelem možné budoucí změny ve způsobu vytápění bytového domu bez současného napojení tohoto zdroje tepla na stávající rozvody v domě), se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 11. 2016, č. j. 7 As 73/2016-27. V uvedeném rozsudku vyjádřil Nejvyšší správní soud přesvědčení, že není žádných pochyb o tom, že u nového zdroje tepla se předpokládá jeho konkurence se stávajícím způsobem vytápění a je zcela zřejmé, že dojde k nahrazení stávajícího zdroje tepla zdrojem novým, i když je nazván jako „alternativní“. Dle Nejvyššího správního soudu *„Za takové situace nelze tvrdit, že jistý mezistupeň tohoto bezpečně zjištěného výsledného záměru, kdy vybudovaný zdroj „čeká“ na své připojení, se dosud stěžovatele netýká a nemůže jím dojít k přímému dotčení na jeho právech. V konečném důsledku proto nejde o situaci odlišnou od výše judikaturou řešených případů, kdy ke stavebním změnám docházelo za stávajícího připojení k soustavě stěžovatele a součástí záměru bylo i připojení k rozvodům v domě.“* Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že i když je stavební záměr rozdělen na jednotlivé fáze jeho realizace a neřeší tak napojení na stávající rozvody, musí být žalovaný při vypořádání námitek vždy veden také úvahami, zda projektová dokumentace skutečně osvědčuje rozsah a vymezení stavby. Musí se zabývat způsobem užití stavby v budoucnu a v závislosti na způsobu užití určit, které osoby by jinak byly účastníkem řízení podle § 109 stavebního zákona. Hlavním smyslem tedy je, že není možné posuzovat účastenství, potažmo udělení souhlasu podle § 117 odst. 4 stavebního zákona, zcela odděleně v rámci vymezení stavby stavebníkem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žalovaný v posuzovaném případě nebyl oprávněn nijak přezkoumávat ověření účinků budoucího užití stavby autorizovaným inspektorem, ale jeho úkolem bylo posoudit, zda stavební záměr popsáný v oznámení může být užit k účelu, který je popsán v projektové dokumentaci. Podle Nejvyššího správního soudu je zásadní, že v oznámení o změně stavebního záměru byla stavba popisována jako změna dokončené stavby bytového domu –

instalace plynových kotlů. Nejvyšší správní soud poukázal na tu skutečnost, že zřejmým účelem stavby nebylo vybudovat zdroj tepla jako záložní ke stávajícímu zdroji tepla, který nadále bude stavebník užívat. Nejvyšší správní soud označil zamýšlený alternativní zdroj jako „konkurující“ k současnému způsobu vytápění s cílem jej nahradit. Proto dospěl k závěru, že *„V konečném důsledku proto nejde o situaci odlišnou od výše judikaturou řešených případů, kdy ke stavebním změnám docházelo za stávajícího připojení k soustavě stěžovatele a součástí záměru bylo i připojení k rozvodům v domě.“*

Od vyslovených závěrů není důvod se v posuzovaném případě odchýlit. Byť žalovaný ve svém vyjádření zdůrazňuje, že jde o skutkově jinou situaci, neboť se v posuzovaném případě neřeší možné budoucí napojení, soud má za to, že ze spisu zcela jasně vyplývá, že alternativní zdroj tepla nebude vybudován pouze za účelem, aby sloužil jako zdroj záložní, ale aby v budoucnu případně zcela nahradil stávající zdroj vytápění provozovaný žalobcem. Nahrazení stávajícího zdroje novým zdrojem tepla, a to konkrétně plynovými kotli, vede k potenciálnímu přímému dotčení práv žalobce, jak konstatoval Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku. Nelze totiž pominout skutečný výsledný záměr stavebníka změnit způsob vytápění v předmětném domě a předpoklad užívání plynové kotelny v budoucnu. Je tedy naplněna i druhá podmínka účastnictví žalobce ve smyslu § 109 písm. d), resp. e) stavebního zákona ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění vybudováním plynové kotelny (byť v certifikátu a oznámení autorizovaného inspektora označené jako zdroj vytápění alternativní), a to podmínka přímého dotčení žalobcových práv. Soud zdůrazňuje, že předpokladem účastnictví v řízení je pouhá potencialita přímého dotčení práv. Posouzení možného dotčení žalobcových práv se nelze, jak ve shora citovaném rozsudku zdůraznil Nejvyšší správní soud, vyhnout rozdělením záměru změny způsobu vytápění bytového domu na jednotlivé fáze a žalovaný musí při rozhodování o námitkách posuzovat výsledný stav navrhované stavby a okolnosti, za kterých bude užívána, musí o účastnictví žalobce uvážit ve vztahu ke stavbě v provozuschopném stavu. Lze dodat, že i v případě řešeném Nejvyšším správním soudem mělo dojít k odpojení žalobcovy SZTE v důsledku ukončení soukromoprávního vztahu o dodávce tepelné energie do bytového domu a teprve poté bylo možno uvažovat o připojení nového „alternativního“ zdroje vytápění, shodně jako v posuzované věci jen s tím rozdílem, že nyní již ani certifikát ani projektová dokumentace neřeší, jak bude budoucí možné napojení nového zdroje technicky provedeno.

Pokud by tedy určitá osoba mohla být stavebním záměrem přímo dotčena ve svých právech podle § 109 písm. d), potažmo e) stavebního zákona, musí být podle § 117 odst. 1 písm. f) vyžádán její souhlas. Vzhledem k tomu, že souhlas žalobce nebyl opatřen, měly být jeho námitky posouzeny jako důvodné a žalovaný měl podle § 117 odst. 5 stavebního zákona rozhodnout o tom, že oznámení nemá právní účinky, neboť je v rozporu s právními předpisy.

S ohledem na to, že předmětem napadeného rozhodnutí žalovaného bylo právě a jediné posouzení přípustnosti podaných námitek proti oznámenému stavebnímu záměru a žalovaný nebyl oprávněn zabývat se jinými námitkami žalobce, není na místě, aby se soud k vznesené žalobě věcně zabýval posouzením toho, zda bylo možné shora označenou stavbu projednat postupem dle § 117 stavebního zákona.

K argumentům žalobce o škodlivých následcích vybudování plynových kotlů z hlediska fungování SZTE soud uvádí, v těchto okolnostech nelze spatřovat důvody,

pro které by bylo třeba považovat žalobce za účastníka stavebního řízení. Jak již dříve zdejší soud i Nejvyšší správní soud judikovaly, ve stavebním řízení není na místě řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy SZTE, ekonomiky jejího provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdrojů tepelné energie. Soud proto ani nedoplnil dokazování stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj, ani žalobcem označeným posudkem, které se týkaly vlivu odpojení objektů na žalobcovu SZTE, neboť je považoval s ohledem na vyslovené závěry za nadbytečné. Stejně tak soud neprováděl dokazování žalobcem označenými spisy zdejšího soudu a specifikovaným rozhodnutím žalovaného, neboť tyto podklady se vztahovaly ke skutečnostem, které nebyly mezi účastníky sporné, a nebylo je třeba pro potřeby posouzení žalobních bodů zjišťovat.

Stejně tak se soud nemohl zabývat námitkami možného rozporu stavebního záměru s právními předpisy. Tyto dílčí právní závěry byly opakovaně aprobevány Nejvyšším správním soudem ve shora citovaných rozsudcích.

VI. Závěr soudu a náklady řízení

Ze shora uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s., který bude v dalším řízení vysloveným právním názorem soudu vázán.

Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce vyjádřil souhlas a žalovaný nevyjádřil ve stanovení lhůtě svůj nesouhlas.

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnou a náhradou hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za dva úkony právní služby (převzetí věci, podání žaloby) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] celkem částku 6 200 Kč. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku odpovídající této dani, která činí 1 428 Kč. Soud nepovažoval odměnu a hotové náklady na právní úkon podání repliky za účelně vynaložené náklady žalobce, neboť replika obsahovala zopakování a zdůraznění skutečností již namítaných v žalobě a nepřinesla do věci nic nového. Soud uložil žalovanému, aby náhradu nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce, v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více)

vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 7. června 2017

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu